

GUJARAT ARTS AND SCIENCE COLLEGE, AHMEDABAD

DEPARTMENT OF PHILOSOPHY, B.A. SEM-4

Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY ARPIT JASUBHAI	EPISTEMOLOGY OF PEOPLE
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY JAY GOVABHAI	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PAGI SUNIL PRATAPBHAI	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PATEL YESH POPATBHAI	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PRAJAPATI FENIL RAMESHBHAI	
Philosophy project	B. A. SEM-4	SOLANKI MEHUL H	SOCRETES AND PLATO
Philosophy project	B. A. SEM-4	MAKWANA DIVYARAJ R	
Philosophy project	B. A. SEM-4	MAKWANA PARTH R	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PRAJAPATI SMIT	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PARMAR HARSH V	
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY KIRTAN H	GREEK PHILOSOPHERS: INTELLECTUAL AND EXPERIENTIALIST
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY RAJAN R	
Philosophy project	B. A. SEM-4	NISTARA VAISHALI B	
Philosophy project	B. A. SEM-4	ROHIT VAISHALI B	
Philosophy project	B. A. SEM-4	THUMAR JULI A	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PARMAR ROSHNI	PHILOSOPHY OF KANT
Philosophy project	B. A. SEM-4	DABHI SUNIL	
Philosophy project	B. A. SEM-4	MODH KULDEEPSINH	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PARMAR NEETA	
Philosophy project	B. A. SEM-4	VAGHELA ROSHNI	
Philosophy project	B. A. SEM-4	ANAND DHRUV	PHILOSOPHY OF D'CARTES AND SPINOZA
Philosophy project	B. A. SEM-4	SOLANKI POOJA	
Philosophy project	B. A. SEM-4	RANA DIMPAL	
Philosophy project	B. A. SEM-4	ALGOTAR KINJAL	
Philosophy project	B. A. SEM-4	VAGHELA DIVYA	
Philosophy project	B. A. SEM-4	BARAIYA PINAL	IDEA OF AN ATOM ACCORDING TO LEIBNITZ
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUHAN VIJAY P	
Philosophy project	B. A. SEM-4	NINAMA KAUSHIK K	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PARMAR JAYDEEP	
Philosophy project	B. A. SEM-4	SOLANKI SAGAR K	

Philosophy project	B. A. SEM-4	BHARVAD CHIRAG V	CONTEMPLATIONS OF BERKLEY AND HUME
Philosophy project	B. A. SEM-4	BHARVAD KARAN V	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PATEL SACHIN V	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PATEL YESHKUMAR P	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PRAJAPATI FEHNILKUMAR R	
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY AKANKSHA	LIFE AND TREATISE OF PLATO
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY APEKSHA	
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY CHERISHA	
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY CHETNA	
Philosophy project	B. A. SEM-4	CHAUDHARY DHARA	
Philosophy project	B. A. SEM-4	DABHI TARUN V	LIFE AND PHILOSOPHY OF JOHN LOCKE
Philosophy project	B. A. SEM-4	JADAV CHIRAG R	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PANDAR RAVI R	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PARMAR DARSHAN M	
Philosophy project	B. A. SEM-4	SHARMA AMBESH D	
Philosophy project	B. A. SEM-4	KHIYANI YASHIKA	SUBSTANTIVE AND COMPARATIVE STUDY OF AESTHETIC PRINCIPLES OF INDIAN AND WESTERN AESTHETICIANS
Philosophy project	B. A. SEM-4	FAKIR YASHIN	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PRAJAPATI DILIP	
Philosophy project	B. A. SEM-4	PRIYA RATHOD	
Philosophy project	B. A. SEM-4	DAS MANRANJAN	

Principal
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ

તત્વજ્ઞાન વિભાગ

શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

BA. SEM-4

Name : 1. યૌધરી અર્પિત જશુભાઈ 2. યૌધરી જય ગોવાભાઈ 3. પગી સુનીલ પ્રતાપભાઈ
4. પટેલ યશ ધોપટભાઈ 5. પ્રજાપતિ કેનિલ રમેશભાઈ

Subject : Philosophy

Topic - લોકનું જ્ઞાનશાસ્ત્ર

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	લોકનું જ્ઞાનશાસ્ત્ર	BA. SEM-4	ચૌધરી અર્પિત જશુભાઈ
			ચૌધરી જય ગોવાભાઈ
			પગી સુનીલ પ્રતાપભાઈ
			પટેલ યશ પોપટભાઈ
			પ્રજાપતિ કેનિલ રમેશભાઈ

INDEX

લોકનું જ્ઞાનશાસ્ત્ર	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	લોકનું જીવન વૃત્તાંત
2	જન્મજાત વિચારો અને જ્ઞાનની ટીકા
3	સાર્વત્રિક સંમતીથી દલીલ

લોકે: જ્ઞાનશાસ્ત્ર

જોન લોક (1632-1704), બ્રિટિશ અનુભવવાદના સ્થાપકોમાંના એક, અમારા બધા વિચારો અનુભવમાંથી આવે છે અને પ્રયોગમૂલક પુરાવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકવા માટે પ્રસિદ્ધ છે. તેમણે માનવ સમજને લગતા નિબંધમાં તેમના અનુભવવાદી જ્ઞાનશાસ્ત્રનો વિકાસ કર્યો, જેણે જ્યોર્જ બર્કલે અને ડેવિડ હ્યુમ જેવા પછીના અનુભવવાદીઓને ખૂબ પ્રભાવિત કર્યાં. આ લેખમાં, લોકેના નિબંધનો ઉપયોગ જન્મજાત જ્ઞાનની તેમની ટીકાને સમજાવવા અને તેમના અનુભવવાદી જ્ઞાનશાસ્ત્રને સમજાવવા માટે કરવામાં આવ્યો છે.

પ્રારંભિક આધુનિક જ્ઞાનશાસ્ત્રમાં મહાન વિભાજન રેશનાલિઝમ વિરુદ્ધ અનુભવવાદ છે. કોન્ટિનેન્ટલ રેશનાલિસ્ટો માને છે કે આપણે જન્મજાત વિચારો અથવા જન્મજાત જ્ઞાન સાથે જન્મ્યા છીએ, અને તેઓ ભાર મૂકે છે કે આપણે તર્ક દ્વારા શું જાણી શકીએ છીએ. તેનાથી વિપરીત, લોકે અને અન્ય બ્રિટીશ અનુભવવાદીઓ માને છે કે આપણા બધા વિચારો અનુભવમાંથી આવે છે, અને તેઓ વધુ શંકાશીલ છે કે વિશ્વ વિશે આપણને ક્યું કારણ કહી શકે છે; તેના બદલે, તેઓ વિચારે છે કે આપણે અનુભવ અને પ્રયોગમૂલક અવલોકન પર આધાર રાખવો જોઈએ.

લોકેના અનુભવવાદને આધુનિક વૈજ્ઞાનિક વિશ્વ દૃષ્ટિકોણના વિકાસમાં આગળના પગલા તરીકે જોઈ શકાય છે. આધુનિક વિજ્ઞાન તેના નિષ્કર્ષને પ્રયોગમૂલક અવલોકનો પર આધારિત છે અને વધુ અવલોકનોના આધારે વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતને નકારવા અથવા સધારવા માટે હંમેશા ખલલા રાડે છે. લોકે અમને પાગ

Estd. 1863
GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2 B3)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascpin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતી ચૌધરી અર્પિત જશુભાઈ એ લોકનું જ્ઞાન શાસ્ત્ર પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

गुजरात आर्ट्स एन्ड सायन्स कोलेज , अमदावाद

तत्वज्ञान विभाग

शैक्षणिक वर्ष : २०२२-२०२३

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

INDEX

સોકેટિસ અને પ્લેટો	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	સોક્રેટીસનું જીવન
2	સોક્રેસની જ્ઞાન પદ્ધતિ
3	સોક્રેસની નીતિ પદ્ધતિ
4	પ્લેટોનું જીવન વૃત્તાંત

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	સોક્રેટિસ અને પ્લેટો	BA. SEM-4	Solanki Mehul H Makwana Divyaraj R Makwana Parth R Prajapati Smit Parmar Harsh V

સહાયક પ્રોફેસર
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad,

BA. SEM-4

Name : 1. Solanki Mehul H 2. Makwana Divyaraj R
3. Makwana Parth R 4. Prajapati Smit
5. Parmar Harsh V

Subject : Philosophy

Topic – સોક્રેટિસ અને પ્લેટો (ગ્રીક તત્ત્વચિંતન)

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

(અ) સોફ્ટીઝની નીતિમીમાંસા:

સોફિસ્ટો પહેલાંનું ચિંતન બાહ્ય જગતને લગતું હતું; પરંતુ સોફિસ્ટોએ માનવને ચિંતનવા કેન્દ્રમાં લાવીને મૂક્યો તે આપણે આગલા પ્રકરણમાં જેયું. વ્યક્તિ અને તેની સર્જો અંગે વિચારતાં પ્રોટેગોરસ એવા સિદ્ધાંત ઉપર પહોંચ્યા કે "માણસ વસ્તુગાત્રને માપદંડ છે." જો દરેક ક્ષેત્રમાં માણસ પોતે જ માપદંડ હોય તો જેને સંપૂર્ણ રીતે કે બધાંને માટે સારું કે ખરાબ કહી શકાય એવું કાંઈ રહે જ નહિ. કેમ કે એક માનવીને જે સારું કે સાચું લાગે તે બીજાને માટે કદાચ ખરાબ કે ખોટું પણ હોઈ શકે. આ પરિસ્થિતિમાં સર્વસામાન્ય એવો કોઈ નૈતિક ખ્યાલ સંભવી શકે નહિ. આમ સોફિસ્ટના સિદ્ધાંતના પરિણામે નીતિ-અનીતિ વચ્ચેની સ્પષ્ટ ભેદરેખા ભૂંસાઈ ગઈ. આધુનિક યુગમાં જ્ઞાનમીમાંસાના ક્ષેત્રે ઊભા થયેલા સંદેહવાદથી જેવા રીતે ઇમાન્યુએલ કેન્ટ સ્વમતાગ્રહી તંદ્રામાંથી સજાળા જાગી ઊઠ્યા હતા; તેવી જ રીતે જ્ઞાન અને નીતિના ક્ષેત્રમાં સોફિસ્ટની વિચારણા દ્વારા આવેલી સાપેક્ષતાને દૂર કરવા માટે સોફ્ટીઝે પોતાનું સમગ્ર ધ્યાન જ્ઞાન અને નીતિનો પે સુદઢ કરીને તેમને સર્વમાન્ય અને વસ્તુમૂલક ધોરણ આપવા પર કેન્દ્રિત કર્યું. આમ, સોફિસ્ટ અને તેનાં પણ મુખ્યત્વે પ્રોટેગોરસને સંદેહવાદ એ સોફ્ટીઝના ચિંતનનું

અવસ્થાન છે. સરજ્ઞાનના જ્ઞાની તરીકે સોફ્ટીઝ સોફ્ટીઝને પિતાની અજ્ઞાનનું જ્ઞાન હતું અને ભૌતિક વિજ્ઞાનમાં નશ્વિતતા અસંભવ છે તેની એમને પ્રતીતિ હતી. તેમની અગાઉના ચિંતકોએ એપિજ્ઞાન અંગે સારા એવા પ્રમાણમાં ચિંતન કર્યું હતું; પરંતુ સોફ્ટીઝ તે

જ્ઞાનનો સ્વીકાર કરવા તૈયાર ન હતા. ઝેનોફોન દ્વારા મળી આવતી માહિતીને આધારભૂત ગણીએ તે સૃષ્ટિ અંગેના ચિંતનને સોફ્ટીઝે અસ્વીકાર્ય કર્યો તેનાં બે

Estd 1863
GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2 B3)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascprin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતા સોલંકી મેહુલ એચ એ સોક્રેટિસ અને પ્લેટોના જ્ઞાન પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad,

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ

તત્વજ્ઞાન વિભાગ

શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Am... ..

BA. SEM-4

Name : 1. યૌધરી કીર્તન એચ 2. યૌધરી 3. નીસ્તરા વૈશાલી બી

4. રોહિત વૈશાલી વી 5. કુંમર જુલી એ

Subject : Philosophy

Topic - ગ્રીક તત્ત્વચિંતકો બુદ્ધિવાદી અને અનુભવવાદી

Lecturer in Philosophy
Gujarati Arts & Science College
Ahmedabad.

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	ગ્રીક તત્ત્વચિંતકો બુદ્ધિવાદી અને અનુભવવાદી	BA. SEM-4	ચૌધરી કીર્તન એચ ચૌધરી રાજન આર નીસ્તરા વૈશાલી બી રોહિત વૈશાલી વી કુંમર જુલી એ

INDEX

ગ્રીક તત્ત્વચિંતકો બુદ્ધિવાદી અને અનુભવવાદી	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	સોક્રેસની જ્ઞાન પદ્ધતિ
2	એરીસ્ટોટલની ચતુર્વિધ કારણનો સિદ્ધાંત
3	ડેકાર્ટની શંકા પદ્ધતિ
4	સ્પિનોઝા દ્રવ્ય અને ગુણધર્મનો સિદ્ધાંત
5	લોકનું જન્મજાત વિચારોનું ખંડન
6	બર્કલેનો સિદ્ધાંત
7	કેન્ટની કોપરનિકસ ક્રાંતિ

(1) સોફિસ્ટિકની જ્ઞાન યજ્ઞતિ સમજાવો ?

- સોફિસ્ટિકની યજ્ઞતિની મહત્તા જગાવતી વખતે આયત્ને યાદ અણવું ઘટે કે તેઓ કોઈ પદ્ધતિકાર ન હતા. તાત્વિક પુસ્તકોની તપાસ માટેની કોઈ પદ્ધતિ અંગે તેમને ચર્ચા પણ કરી નથી. પદ્ધતિ અંગે કાર્ય દાખમાં લેનાર સૌ પ્રથમ એરિસ્ટોટલ હતા પરંતુ સોફિસ્ટિકની આ પદ્ધતિ તાત્વિક વિચારણા માટે અટલી બધા કારણત નીવડી કે આપણે ભાગ્યે જ એવું માની શકીએ કે સોફિસ્ટિક પોતાની પદ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓ અને તેના અગત્યનાં પાસાંઓથી માહિતગાર નહિ હોય. તાત્વિક અભ્યાસના માટે સોફિસ્ટિક અજમાવેલી યજ્ઞતિની જગાઈ આવતી ધારા લાક્ષણિકતાઓ પ્રો. કેન્ડ થિલીએ દર્શાવી છે તે નીચે પ્રમાણે છે.

(1) સોફિસ્ટિકની યજ્ઞતિ સંશયભાગક છે :-

- સોફિસ્ટિક એક તત્ત્વચંતકની હેસિયતથી ન્યાય, દયા, સદ્ગુણ વગેરેના નૈતિક ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરવા માગે છે. આથી તેઓ તે અંગેના અભિત ખ્યાલોને સ્વીકારી લેતા નથી. પરંતુ સંશય કરે છે. ચર્ચાનો આવંત સોફિસ્ટિક સંશયથી કરતો. જે બાબત અંગે ચર્ચા થતી હોય તે અંગે જાણે કે તેઓ કંઈ જ જણાતા નથી; તેવી રજૂઆત દ્વારા સંશય ઊઠાવતા. તેમની આ રીતને સોફિસ્ટિકની વેધક મર્મ કે વ્યંગ કહેવામાં આવે છે. આ પ્રકારના શંકા ઊઠાવવામાં સોફિસ્ટિક અજ્ઞાનીપણાનો દેભ કરતા હતા; એમ કહેવું ઉચિત નથી. પરંતુ એક વિદ્વાનને કાજે તે પ્રકારની તેમની આ નમ્રતા હતી. સોફિસ્ટિક પણ સંદેહવાદી હતા અને તેમના સંદેહવાદની અમુક અસર પણ સોફિસ્ટિક પર પડી હોય તે બળવાર્થક છે. પરંતુ સોફિસ્ટિકની સંદેહવાદ નિશ્ચિત અને અંતિમ છે જયારે સોફિસ્ટિકની સંદેહવાદ ડામચલાઉ અને અમુક સમય પૂરતી જ છે. કેટલાક માફક સોફિસ્ટિકની સંશય માત્ર સત્યતાન પ્રાપ્ત કરવામાં મદદરૂપ અને ખોટા અભિપ્રાય અને

साधनेन जयते

Estd. 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2 83)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascpin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતા ચૌધરી કીર્તન એચ 2. ચૌધરી 3. નીસ્તરા વૈશાલી બી 4. રોહિત વૈશાલી વી 5. હંમર જુલી એ એ ગ્રીક તત્ત્વચિંતકો બુદ્ધિવાદી અને અનુભવવાદી જ્ઞાન પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ

તત્વજ્ઞાન વિભાગ

શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad

BA. SEM-4

Name : 1. પરમાર રોશની 2. ડાલી સુનિલ 3. મોઢ કુલદીપસિંહ
4. પરમાર નીતા 5. વાઘેલા રોશની

Subject : Philosophy

Topic - કોન્ટેન્ટ તત્ત્વજ્ઞાન

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
- Ahmedabad.

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	કોન્ટેન્ટ તત્ત્વજ્ઞાન	BA. SEM-4	પરમાર રૌશની
			ડાભી સુનીલ સી
			મોહ કુલદીપસિંહ
			પરમાર નીતા
			વાઘેલા રૌશની પી

Lecturer in Philosophy
Jyoti Arts & Science College
Ahmedabad

INDEX

કાન્ટનું તત્ત્વજ્ઞાન	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	કાન્ટનો જીવન પરીચય
2	કાન્ટે આપેલા સંશ્લેષક અને વિશ્લેષક વિધાનો
3	કાન્ટનું તત્ત્વમીમાંસા
4	અનુભવવાદ
5	બુદ્ધિવાદ
6	કાન્ટના પુરોગામી
7	કાન્ટના સિદ્ધાન્તોનું વિશ્લેષણ

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad,

ઇમન્યુઅલ કાન્ટ: મેટાફિઝિક્સ

ઇમેન્યુઅલ કાન્ટ (1724-1804) પશ્ચિમી ફિલસૂફીના ઇતિહાસમાં સૌથી પ્રભાવશાળી ફિલસૂફીમાંના એક છે. મેટાફિઝિક્સ, જ્ઞાનશાસ્ત્ર, નીતિશાસ્ત્ર અને સૌંદર્ય શાસ્ત્રમાં તેમના યોગદાનની લગભગ દરેક ફિલોસોફિકલ ચળવળ પર ઊંડી અસર પડી છે જે તેમને અનુસરે છે. આ લેખ

તેમની સૌથી મહત્વપૂર્ણ કૃતિઓમાંની એક, ધ ક્રિટિક ઓફ પ્યોર રીઝનમાં તેમના આધ્યાત્મિકશાસ્ત્ર અને જ્ઞાનશાસ્ત્ર પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. કાન્ટના કાર્યનો મોટો ભાગ "આપણે શું જાણી શકીએ?" પ્રશ્નને સંબોધિત કરે છે. જવાબ, જો તેને સરળ રીતે કહી શકાય, તો એ છે કે આપણું જ્ઞાન ગણિત અને પ્રાકૃતિક, પ્રયોગમૂલક વિશ્વના વિજ્ઞાન માટે મર્યાદિત છે. કાન્ટ દલીલ કરે છે કે, સદ્ગતિય તત્ત્વમીમાંસાના અતિસંવેદનશીલ ક્ષેત્રમાં જ્ઞાનનો વિસ્તાર કરવો અશક્ય છે. કાન્ટ દલીલ કરે છે કે જ્ઞાનમાં આ અવરોધો છે તેનું કારણ એ છે કે મન અનુભવની વિશેષતાઓ રચવામાં અને મનની પહોંચને માત્ર અવકાશ અને સમયના પ્રાયોગિક ક્ષેત્ર સુધી મર્યાદિત કરવામાં સક્રિય ભૂમિકા ભજવે છે.

કાન્ટે અનુભવવાદીઓ સામે દલીલ કરીને તેમના પુરોગામીઓને જવાબ આપ્યો કે મન એ કોઈ ખાલી સ્લેટ નથી કે જેના પર પ્રયોગમૂલક વિશ્વ દ્વારા લખવામાં આવ્યું છે, અને રેશનાલિસ્ટોની કલ્પનાને નકારીને કે શુદ્ધ, મન-સ્વતંત્ર વિશ્વનું પ્રાથમિક જ્ઞાન શક્ય હતું. કારણ પોતે અનુભવના સ્વરૂપો અને શ્રેણીઓ સાથે રચાયેલ છે જે પ્રયોગમૂલક અનુભવના કોઈપણ સંભવિત પદાર્થને અસાધારણ અને તાર્કિક માળખું આપે છે. આ કેટેગરીઝને મન-સ્વતંત્ર વિશ્વમાં પ્રવેશવા માટે અવગણી શકાતી નથી, પરંતુ

સત્યમેવ જયતે

Estd. 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2 B3)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascprin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતી 1. પરમાર રોશની 2. ડાભી સુનિલ

3. મોહ કુલદીપસિંહ 4. પરમાર નીતા 5. વાઘેલા રોશની એ કાન્ટના તત્ત્વચિંતન પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ

પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે . તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ

પ્રમાણને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
- 4.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ

તત્વજ્ઞાન વિભાગ

શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

BA. SEM-4

Name : 1. આનંદ પૂવ 2. સોલંકી પૂજા 3. રાણા ડિંપલ
4. અલગોતર કિંજલ 5. વાઘેલા દિવ્યા

Subject : Philosophy

Topic - ડેકાર્ટ અને સ્પિનોઝનું તત્ત્વચિંતન

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

INDEX

ડેકાર્ટ અને સ્પિનોઝાનું તત્ત્વચિંતન	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	ડેકાર્ટનો જીવન પરીચય
2	સ્પિનોઝાના મતે દ્રવ્ય અને ગુણનો સિક્કાન્ત
3	ઇશ્વરનો સ્વરૂપ
4	ઇશ્વર અને પરીચિત જગત

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	ડેકાર્ટ અને સ્પિનોઝાનું તત્ત્વજ્ઞાન	BA. SEM-4	આનંદ ધ્રુવ સોલંકી પૂજા રાણા ડિપલ અલગોતર કિંજલ વાઘેલા દિવ્યા

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

એન ડેકાર્ટ
જેને ૧૬૩૭

આધુનિક તત્વજ્ઞાનના આધસ્થાપક એને ડેકાર્ટનો જન્મ ફ્રાન્સના
ટોરેન પ્રાંતના લા હાયે નગરના ઉમદા કુળમાં ૩૧ મી માર્ચ ૧૫૯૬ માં
થાય છે અને તેના બાદ તેની માતા થોડા દિવસ બાદ મૃત્યું પામે છે.
તેના પિતા જોઆકીમ ડેકાર્ટ વકીલ અને બ્રિટનની પર્લામેન્ટના સદસ્ય
હોય છે. તેમજ સારા પ્રમાણમાં જમીન ધરાવતા હોય છે, જે તેની
પિતાનાં મૃત્યું બાદ તેને વારસાગત રીતે પ્રાપ્ત થતાં તેને વેચીને તે
પૈસનું રોકાણ કરતાં વર્ષો છથી સાત હજાર ફ્રાન્ક આવક તે મેળવે છે
અને ઈ રીતે આર્થિક ચિંતથી મુક્ત હોઈ તે પોતાની જાતને તત્વજ્ઞાનને
મુક્ત રીતે સમર્પીત કરે છે. સરીરે દુર્બળ પરંતુ બુદ્ધિશાળી ડેકાર્ટમાં
બાલ્યાવસ્થામાં જ અદ્ભુત શક્તિઓ દૃષ્ટિગોચર થતાં તેના પિતા તેને
લાડમાં 'મારો નાનો તત્વજ્ઞ' કહેતા હોય છે. આથી જ તેના પિતા તેને
તે સમયની હેત્રી ચોથા દ્વારા સ્થાપિત સુવિખ્યાત લા ફ્લેચેની જેસ્ટંટ
સ્કૂલમાં ૧૬૦૪માં ૪ વર્ષની વયે હાખલ કરે છે, જેથી કરીને તે સારું
શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરી શકે. અન્ય સમવયસ્કોની જેમ, ડેકાર્ટનો
રમતગમતમાં નહિ પરંતુ અભ્યાસ અને મનનમાં રસ છે અને અહીં
તેના અભ્યાસકાલ દરમિયાન, તે પ્રાચીન ભાષાઓ, તર્કશાસ્ત્ર, ગણિતશાસ્ત્ર,
ભૌતિક વિજ્ઞાન, નીતિશાસ્ત્ર અને તત્વ જ્ઞાનનું જ્ઞાન સંપદીત કરે છે. આ
બધા વિષયોમાં ગણિતશાસ્ત્ર તેની નિશ્ચિતતા અને સ્પષ્ટતાને લીધે તેને
પ્રભાવિત કરે છે પરંતુ તેમાં તેને પ્ર્યાપ્ત શિક્ષણ મળતું નથી. ડેકાર્ટના
ગણિતશાસ્ત્રના સિદ્ધાંત સ્વરૂપ અને કાર્ય અંગેના વિચારો ભૂમિતિમાં
બીજગણિતના ઉપયોગની મહાન શોધ પ્રતિ તેને લઈ જાય છે, જે
વિશ્લેષનાત્મક ભૂમિતિના પાયારૂપ બની રહે છે. અભ્યાસકાળ દરમિયાન

સત્યમેવ જયતે

Estd. 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2 B3)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascpin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતા 1. આનંદ ધ્રુવ 2. સોલંકી પૂજા 3. રાણા ડિંપલ 4. અલગોતર કિંજલ 5. વાઘેલા દિવ્યા એ ડેકાર્ટ અને સ્પિનઝાના તત્ત્વચિંતન પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ
તત્વજ્ઞાન વિભાગ
શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

BA. SEM-4

Name : 1. બારૈયા પિનલ 2. ચૌહાણ વિજય પી. 3. નીનામા કૌશિક કે
4. પરમાર જયદીપ 5. સોલંકી સાગર કે

Subject : Philosophy

Topic - લાઠબનિત્ત અનુસાર ચિંદણનો ખ્યાલ

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	લાઇબ્રેરિયલ અનુસાર ચિંટણનો ખ્યાલ	BA. SEM-4	બારેયા પિનલ ચૌહાણ વિજય નિનામા કૌશિક પરમાર જયદીપ સોલંકી સાગર

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

INDEX

લાઇબ્રેરિઝ અનુસાર ચિંટણનો ખ્યાલ	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	મોનાડ, એક પ્રાથમિક વ્યક્તિ
2	મુખ્ય ખ્યાલો

નાઈન્ટિઝમ

મોનાડ, (ગ્રીક મોનાસ "એકમ" માંથી), એક પ્રાથમિક વ્યક્તિ

પદાર્થ જે વિશ્વના ક્રમને પ્રતિબિંબિત કરે છે અને જેમાંથી ભૌતિક ગુણધર્મો પ્રાપ્ત થાય છે. આ શબ્દનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ પાયથાગોરિયનો દ્વારા શ્રેણીની શરૂઆતની સંખ્યાના નામ તરીકે કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાંથી નીચેની તમામ સંખ્યાઓ લેવામાં આવી હતી. ડી મોનેડમાં જિયોર્દાનો બ્રુનો, નંબરો એટ ફિગ્યુરા લિબર (1591; "ઓન મોનાડ, નંબર અને ફિગર") ત્રણ મૂળભૂત પ્રકારોનું વર્ણન કરે છે: ભગવાન, આત્માઓ અને અણુઓ. મોનાડ્સનો વિચાર મોનાડોલોજિયા (1714)માં ગોટફ્રીડ વિલ્હેમ લિબનીઝે લોકપ્રિય કર્યો હતો. લીબનીઝની - મેટાફિઝિક્સની સિસ્ટમમાં, મોનાડ્સ એ મૂળભૂત પદાર્થો છે જે બ્રહ્માંડ બનાવે છે પરંતુ તેમાં અવકાશી વિસ્તારણનો અભાવ છે અને તેથી તે નિરર્થક છે. દરેક મોનાડ એક અનન્ય, અવિનાશી, ગતિશીલ, આત્મા જેવું અસ્તિત્વ છે જેના ગુણધર્મો તેની ધારણાઓ અને ભૂખનું કાર્ય છે. મોનાડ્સ અન્ય મોનાડ્સ સાથે કોઈ સાચા કારણ સંબંધી સંબંધ નથી, પરંતુ બધા ભગવાન દ્વારા પૂર્વસ્થાપિત સંવાદિતામાં એકબીજા સાથે સંપૂર્ણ રીતે સુમેળમાં છે.

સત્યમેવ જયતે

Estd. 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2 B3)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascprin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતા બારેયા પિનલ ચૌહાણ વિજય પી. નીનામા કૌશિક કે પરમાર જયદીપ એન સોલંકી સાગર એ લાઇબ્રેરિયન અનુસાર ચિંટણીનો ખ્યાલ કે પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ
તત્વજ્ઞાન વિભાગ
શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

BA. SEM-4

Name : 1 ભરવાડ ચિરાગ વી. 2. ભરવાડ કરન વી. 3 પટેલ સચિન વી.
4 પટેલ યશકુમાર પી. 5. પ્રજાપતિ ફેનિલકુમાર આર

Subject : Philosophy

Topic – બર્કલે અને હ્યુમનું ચિંતન

INDEX

બકલે અને હુમનું ચિંતન	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	બકલેની જ્ઞાનમીમાંસા
2	બકલેના વિચાર અંગેનો ખ્યાલ
3	બકલેની જ્ઞાનમીમાંસા
4	હુમની કારણમીમાંસા
5	બકલે અને હુમના ચિંતનની તુલના

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	બર્કલે અને લ્યુમનું ચિંતન	BA. SEM-4	ભરવાડ ચિરાગ વી. ભરવાડ કરન વી. પટેલ સચિન વી. પટેલ ચશકુમાર પી. પ્રજાપતિ ફેનિલકુમાર આર

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

બકેલ ની જ્ઞાન મીમાંસા:

આયર્લેન્ડ ના ફિલોસોફી બકેલ
'esse est percip' એટલે કે ' અસ્તિત્વ
માં હોવું એટલે પ્રત્યક્ષ ના વિષય તરીકે હોવું'
સૂત્ર માટે જાણીતા છે.

કોઈ પણ વસ્તુ 'અસ્તિત્વ' માં
છે તેમ કહેવા નો અર્થ એટલે કે કંઈ તો તે
વસ્તુ કોઈ ના પ્રત્યક્ષ અનુભવ નો વિષય
બની છે, અથવા તો તે વસ્તુ કોઈ નુ પ્રત્યક્ષ
કરી રહી છે. કોઈ ના પ્રત્યક્ષ અનુભવનો
વિષય પણ ના હોય અથવા પોતે કોઈ નુ
પ્રત્યક્ષ (Perception)રૂપે કરતી પણ ન
હોય તેવી કોઈ વસ્તુ અસ્તિત્વ માં નથી, તેમ
બકેલ માને છે.

બકેલનો મત 'અપાર્થિવવાદ'
અથવા ' અભૌતિકવાદ' (Immaterialism)
તરીકે ઓળખાય છે. બીજી રીતે કહી એ તો,
તેમનો અભિગમ 'વિચારવાદી'(Idealist)
છે. કેટલાક ફિલોસોફી તેમને 'સ્વરક્ષણ
વિચારવાદી' (subjective idealist) તરીકે
પણ ઓળખાવે છે. તેનુ કારણ એ છે કે
તેમના મત મુજબ (1) વિચારો (ideas)
અને (2) આત્મતત્વો (spirits) એ બે
પૃકાર ની વસ્તુઓ જ અસ્તિત્વ માં છે.

'વિચારો' અથવા તો વિષયો તેમ/subject

'વિચારો' પત્યક્ષ ના વિષયે— જ્ઞેય(object of percipation) તરીકે અસ્તિત્વ માં છે અને 'આત્મતત્વો' પત્યક્ષ કરનાર વિષય જ્ઞાતા— (Subject of percipation) તરીકે અસ્તિત્વ છે. પત્યક્ષ થનાર વિષયી તરીકે અથવા પત્યક્ષ કરનાર વિષયી તરીકે ન હોય તેવી બાબત અસ્તિત્વ માં નથી.

લોકે રજૂ કરેલી દ્રવ્ય ની મીમાંસા ને વધુ વિગતે તપાસી ને બકેલે એવા નિર્ણય પર આવે છે કે જો ભૌતિક દ્રવ્ય(Material Substance) નો અર્થ લોક જેવા ફિલોસોફી જે કરે છે તે જ હોય તેવા ભૌતિક દ્રવ્ય નો ખયાલ ભૌતિક દ્રવ્ય નો ખયાલ તત્વજ્ઞાન મથ સદંતર દૂર કરવા જેવું છે.

બકલ લોક ના મત મુજબ 'મૂળભૂત ગુણો' અને 'ગોણ ગુણો' ના તફાવત ને પડકારે છે; કારણ કે ગોણ ગુણો ને જ્ઞાતા આધારિત ગણવા પડે તે જ કારણે પૃથમિક કે મૂળભૂત ગુણો ને પણ જ્ઞાતા આધારિત પર ગણવા પડે છે . લોક જેવા આવા ગુણો ને અજ્ઞાત આધાર તરીકે ભૌતિક દ્રવ્ય નો સ્વિકાર કયો. બકેલે લોક થી આગળ વધી ને કહ્યું કે આવા અજ્ઞાત આધાર નો ખયાલ જરૂરી નથી અને આવું કોઈ ભૌતિક દ્રવ્ય નો જ્ઞાત આધાર ન હોય તે જ

Estd 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2 B3)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascpin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતા ભરવાડ ચિરાગ વી. ભરવાડ કરન વી. પટેલ સચિન વી. પટેલ યશકુમાર પી. અને પ્રજાપતિ કેનિલકુમાર આર એ બર્કલે અને હુમનું ચિંતન પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer - ...
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ

તત્વજ્ઞાન વિભાગ

શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

BA. SEM-4

Name : 1. યૌધરી આકાક્ષાં 2. યૌધરી અપેક્ષા 3. યૌધરી ચેરીશા
4. યૌધરી ચેતના 5. યૌધરી ધારા

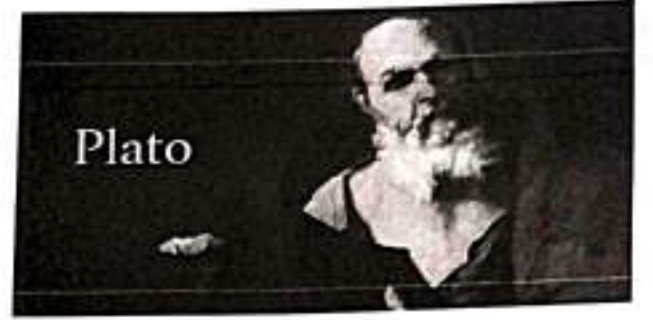
Subject : Philosophy

Topic – પ્લેટોનું જીવન અને તેની જ્ઞાનમીમાંસા

INDEX

પ્લેટોનું જીવન અને તેની જ્ઞાનમીમાંસા	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	પ્લેટોનું જીવન વૃત્તાંત
2	પ્લેટોનું વ્યક્તિત્વ
3	પ્લેટોની જ્ઞાનમીમાંસા
4	જ્ઞાનનો નિષેધ કે ખંડન પક્ષ
5	પ્લેટોની જ્ઞાનમીમાંસાના સિદ્ધાન્ત
6	પ્લેટોની નીતિમીમાંસા
7	પ્લેટોના ન્યાયના સિદ્ધાન્તની ટીકા

Plato

- પ્લેટોનું જીવનવૃત્તાંત (ઇ.સ.પૂ. 428 થી ઇ.સ.પૂ. 348)

પ્લેટોનો જન્મ એટિકાના દરિયાકિનારે આવેલા એજિના નામના ટાપુમાં ઇ.સ.પૂ. 427માં ગ્રીસમાં થયો હતો. તેમના પિતાનું એરિસ્ટોન અને માતાનું નામ પેરિક્લીઓન. બંને એથિન્સવાસી હતાં. તેમને બે મોટાભાઈ અને એક બહેન હતાં. પ્લેટોની બે- ત્રણ વર્ષની ઉંમરે તેમના પિતા એરિસ્ટોનનું અવસાન થતાં, માતા પેરિક્લીઓને પાયરીલેમ્પ્સ નામના રાજપુત્ર સાથે પુનર્લગ્ન કર્યા હતા. પ્લેટોના પૂર્વજોએ એથિન્સના રાજકારણમાં સક્રિય ભાગ ભજવ્યો હતો. પ્લેટોનું મૂળ નામ દાદા એરિસ્ટોકલીઝના નામ પરથી રાખ્યું હતું. પ્લેટો નામ તો તેમના દેખાવ પરથી પડ્યું હતું. વિશાળ છાતી, ખભા અને વિશાળ લલાટ હોવાને લીધે પ્લેટો (Plato = વિશાળ) એવા નામે તેમને બોલાવવામાં આવતા હતા. તેથી પ્લેટોનું આ હુલામણું નામ આખરે કાયમી બની ગયું હતું.

પ્લેટોનો યૌવનકાળ એથિન્સના ઇતિહાસમાં મોટી વિપત્તિનો સમય હતો. પેરિક્લીઝના સમયમાં એથિન્સની જાહેજલાલી સોળે કળાએ ખીલી ઊઠી હતી. એથિન્સની રાજકીય સર્વોપરિતા સ્પાર્ટાથી સહન થઈ શકી નહીં. પરિણામે એથિન્સ અને સ્પાર્ટા વચ્ચે આંતરવિગ્રહ શરૂ થયો. આ આંતરવિગ્રહ પરચીસ

સત્યમેવ જયતે

Estd. 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2.83)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascprin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતા ચૌધરી આકાક્ષાં, ચૌધરી અપેક્ષા, ચૌધરી ચેરીશા, ચૌધરી ચેતના અને ચૌધરી ધારા એ પ્લેટોનું જીવન અને તેની જ્ઞાનમીમાંસા પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ

તત્વજ્ઞાન વિભાગ

શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	જોન લોકનું જીવન અને ચિંતન	BA. SEM-4	ડાભી તરુણવી. જાદવ ચિરાગ આર. પંડાર રવિ આર. પરમાર દર્શન એમ. શર્મા અંબેશ ડી.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

INDEX

જોન લોકનું જીવન અને ચિંતન	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	જોન લોકનો જીવન પરીચય
2	જન્મજાત વિચારોના ખંડનની દલીલો
3	જન્મજાત વિચારોનું ખંડન
4	જ્ઞાનનો ઉદભવ સ્થાન

BA. SEM-4

Name : 1. ડાભી તરુણ 2. જાદવ ચિરાગ આર. 3. પાંડાર રવિ આર.
4. પરમાર દર્શન 5. શર્મા અંબેશ

Subject : Philosophy

Topic - જોન લોકનું જીવન અને ચિંતન

જ્હોન લોક નું જીવન

જ્હોન લોક (1632-1704) એક પ્રભાવશાળી અંગ્રેજી ફિલસૂફ હતા, જેને આધુનિક રાજકીય વિચાર અને ઉદારવાદના વિકાસમાં ઘણી વખત સૌથી મહત્વપૂર્ણ વ્યક્તિ તરીકે ગણવામાં આવે છે. 29મી ઓગસ્ટ, 1632ના રોજ ઈંગ્લેન્ડના સોમરસેટના રિંગ્ટનમાં જન્મેલા લોકે રાજકીય અને ધાર્મિક સંઘર્ષો, જેમાં ઈંગ્લિશ સિવિલ વોરનો સમાવેશ થાય છે, એવા અશાંત સમયગાળા દરમિયાન જીવ્યા હતા.

લોકે તેમનું શિક્ષણ વેસ્ટમિન્સ્ટર સ્કૂલમાં મેળવ્યું અને બાદમાં કાઈસ્ટ ચર્ચ, ઓક્સફોર્ડમાં અભ્યાસ કર્યો. લોકે ઓક્સફોર્ડમાંથી સ્નાતક અને માસ્ટર ડિગ્રી મેળવી અને ગ્રીક અને રેટરિકના લેક્ચરર બન્યા.

જ્હોન લોકે 28 ઓક્ટોબર, 1704ના રોજ અવસાન પામ્યા, અને રાજકીય અને દાર્શનિક પ્રવચનને આકાર આપતો વારસો છોડીને ગયા.

Estd. 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2.83)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascprin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-4 માં અભ્યાસ કરતા ડાભી તરુણ જાદવ ચિરાગ આર. પાંડાર રવિ આર. પરમાર દર્શન શર્મા અંબેશ એ જોન લોકનું જીવન અને ચિંતન પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે. સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

ગુજરાત આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ , અમદાવાદ

તત્વજ્ઞાન વિભાગ

શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૨-૨૦૨૩

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.

BA. SEM-5

Name : 1. ખિયાણી યાસીકા 2. ફકીર યાસીન 3. પ્રજાપતિ દિલીપ
4. પ્રિયા રાઠોડ 5. દાસ મનરંજન

Subject : Philosophy

Topic - ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સૌન્દર્ય મીમાંસકોનું રસ - સિદ્ધાંતનું તાત્વિક અને તુલનાત્મક અધ્યયન

PROJECT DETAILS

અનુક્રમ	વિષય	અભ્યાસ	વિદ્યાર્થીનું નામ
1	ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સૌન્દર્ય મીમાંસકોનું રસ - સિદ્ધાંતનું તાત્વિક અને તુલનાત્મક અધ્યયન	BA. SEM-4	ખિયાણી યાસીકા ફકીર યાસીન પ્રજાપતિ દિલીપ પ્રિયા રાઠોડ દાસ મનરંજન

 Lecturer in Philosophy
 Gujarat Arts & Science College
 Ahmedabad.

INDEX

ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સૌન્દર્ય મીમાંસકોનું રસ - સિદ્ધાંતનું તાત્વિક અને તુલનાત્મક અધ્યયન	
અનુક્રમણિકા	પ્રકરણનું નામ
1	Introduction
2	Indian Aesthetics and Bharata's Rasa Sidhdhant
3	Western Aesthetics
4	Criticism Regarding Rasanishpatti of Indian and Western Aesthetics
5	Conclusion

Introduction

This and other objectives are mentioned in the thesis. Further, from 'Shodhganga', many thesis on the issues of Art and Aesthetics as well as Bharata's Rasa Siddhanta were searched and it is concluded that there is no thesis is particularly analysing these aspects of Art and Aesthetics regarding Indian and Western Aestheticians and Bharata's Rasa Nishpatti in this regard. Thus the relevance of the research is shown by this review of literature of Eight theses from different universities which are mentioned here.

In this chapter, an introduction to Aesthetics, its definition by Kant, Hegel, Kapila Vastyayana, Bhavabhuti, Plato, Hiriyanna etc. are also mentioned. Then, the culture of beauty is also discussed. As a back ground of the research, modern thinkers on beauty is also mentioned. In this introductory chapter, discussions like Indian concept of beauty and its etymological meaning, beauty as a force to increase bliss, as well as beauty and religion, beauty and culture, beauty and Vedanta and Samkhya. Further, western thinking is also a part of thesis. Therefore, regarding western aesthetics, topics like, origin of western aesthetics and from Plato, Aristotle, Greek art thinking after them, Medieval western aesthetics, modern western aesthetics are discussed in brief. As a conclusion, certain basic questions regarding art and beauty is discussed here.

Chapter-2 Indian Aesthetics and Bharata's Rasa Siddhanta

In this chapter, a discussion is done on the topics like, what is aesthetics, Etymological meaning, its characteristics, different synonyms of beauty or aesthetics, nature and characteristics of Saundaryanubhuti. Further, as an introductory viewpoints, different Indian (from Bharat to Pt. Jagannath) and Western thinkers are discussed. The theory

Estd. 1863

GUJARAT ARTS & SCIENCE COLLEGE

ELLISBRIDGE, AHMEDABAD - 380 006.

(Government of Gujarat)

(NAAC Accredited Grade 2.83)

Phone : 079-26446939, Fax : 079-26446939, Email : gascprin@gmail.com

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણપત્ર કરવામાં આવે છે કે BA. SEM-5 માં અભ્યાસ કરતા ખિયાણી યાસીકા, ફકીર યાસીન, પ્રજાપતિ દિલીપ, પ્રિયા રાહોડ, દાસ મનરંજન એ ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સૌન્દર્ય મીમાંસકોનું રસ - સિદ્ધાંતનું તાત્વિક અને તુલનાત્મક અધ્યયન પર સંતોષકારક રીતે પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ કરેલ છે. જે તેઓને વિશેષ અભ્યાસ માટે માર્ગદર્શક રૂપ નીવડશે. તેમણે કરેલું કાર્ય વ્યાપક તેમજ સમાજને ઉપયોગી નીવડશે સંસ્થાવતી વિદ્યાકીય અભ્યાસ બદલ પ્રમાણપત્ર એનાયત કરે છે.

Lecturer in Philosophy
Gujarat Arts & Science College
Ahmedabad.